

Mode of access: <https://www.thenation.com/article/post-truth-and-itsconsequences-what-a-25-year-old-essay-tells-us-about-the-current-moment>

8. MediaSapiens. Бути медіаграмотним: десять необхідних компетентностей [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/18961/2017-05-24-buti-media-gramotnim-desyat-neobkhidnikh-kompetentnosti/>

9. Merriam-Webster Dictionary [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/fact-check>

10. StopFake [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.stopfake.org/ru/glavnaya-2/>

11. Toffler A. The culture consumers: A study of art and affluence in America. NY : Random House, 1973. – 263 p.

12. VOXCHECK [Electronic resource]. – Mode of access: <https://voxukraine.org/en/category/voxcheck/>

ПЕДАГОГІЧНЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ЗАСІБ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА

Калусенко В. В.¹, Карташова Л. А.²

¹Ірпінський державний коледж економіки та права

*²Центральний інститут післядипломної освіти ДВНЗ УМО НАПН України
E-mail: ¹vvkalusenko@ukr.net, ²lkartashova@ua.fm*

Один з напрямів розвитку освіти є запровадження в освітній процес інформаційних технологій, технічних засобів навчання, інновацій, а також створення ресурсів сучасних засобів навчання та забезпечення ними освітніх закладів. Розвиток держави залежить від її можливостей забезпечити надання освітніх послуг всім громадянам.

Основною і необхідною складовою інформаційних технологій навчання є педагогічні програмні засоби (далі – ППЗ). До комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання можна віднести не тільки власне програмні засоби різноманітного призначення, а й інші засоби навчання, застосування яких поєднується з використанням обчислювальної техніки, зокрема і паперові навчальні посібники [1].

Галузь програмного забезпечення є високотехнологічною, ресурсозатратною та перспективною для економіки України. Від інших галузей економіки її відрізняє потреба в інтелектуальному ресурсі та не вимагає від держави значних капітальних вкладень, стимулює технологічний процес країни.

До основних проблем створення та застосування педагогічних програмних засобів можна віднести:

- програмно-технічне забезпечення (не сертифіковане);
- недостатня кількість україномовного програмного забезпечення;

- підготовка і, особливо, перепідготовка викладацького складу;

Педагогічні програмні засоби дають можливість вивчати світ не лише за допомогою текстів та зображень, а й дозволяють створити активне кероване комунікативне середовище, у якому здійснюється навчання [1].

Важливим аспектом в реалізації поставленої мети є високий рівень створення інформаційно-технічного забезпечення з використанням сучасних ІТ-технологій і відповідність міжнародним стандартам.

ППЗ мають реальні переваги в порівнянні з паперовими носіями інформації, або навіть з електронними книгами.

- ППЗ є не тільки економічно вигідними, але і зрозумілишими для сучасної молоді, робота з ППЗ активізує самостійне мислення студентів;

- педагогічні програмні засоби передбачають велику кількість і високу якість ілюстративних матеріалів, що сприяє високому рівню ефективності навчання;

- ППЗ дозволяють об'єктивно та достовірно визначати рівні засвоєного матеріалу за допомогою різноманітних багаторівневих тестів, завдань, тренажерів;

- ефективність роботи викладача підвищується, збільшується складова творчої роботи;

- індивідуальний темп навчання [2].

В Україні існує ряд перепон в процесі розробки, запровадження та поширення педагогічного програмного забезпечення. Не останнім фактором є його доступність для педагогічних працівників.

Основні фактори, які впливають на ринок педагогічного програмного забезпечення в Україні:

- неукomплектованість навчальних закладів комп'ютерною технікою;

- відсутність фінансування навчальних закладів для придбання ППЗ;

- відсутність системного підходу держави до забезпечення навчального процесу;

- відсутність мотивації викладачів щодо використання програмних продуктів;

- високий рівень піратства;

- низький рівень ІТ компетенції викладачів;

- обмеженість попиту на ППЗ на відкритому ринку [3, с. 213].

Розробка та запровадження програмних засобів в освітній процес позиціонується ефективніше тому, що має комбіноване методичне рішення. Таким чином, розробка педагогічних програмних засобів освітнього призначення забезпечує реалізацію методичних цілей. Розробку варто здійснювати як комплексну систему, що надає користувачам зрозумілий інтерфейс, сервіс і розширює використання програмних засобів.

Більшість ППЗ розроблені за технологією клієнт-сервер. Передбачається, що на комп'ютері викладача встановлюється серверна частина таких засобів, на комп'ютерах студентів – клієнтська частина. Також варто враховувати можливі негативні наслідки активного використання комп'ютерних технологій і навчальному процесі. Користуючись електронними засобами контролю знань, студенти звикають до односкладних, стислих відповідей на питання, що не передбачає усне опитування.

Освітнє середовище, як ПТЗ, визначається як структурована сукупність ресурсів і технологій, заснованих на єдиних технологічних та освітніх стандартах, що дозволяє забезпечувати вільний доступ суб'єктів освітнього процесу до інформаційних ресурсів, їх ефективну комунікацію та співпрацю в рамках такого середовища для досягнення освітніх цілей, які заздалегідь їм відомі, зрозумілі, досяжні та конкретні [4, с. 270].

Побудова інформаційно-освітнього середовища передбачає чітке проектування його цілей, функціоналу, каналів доступу, організації комунікації та співпраці студентів, викладачів та науковців, а також системи постійного моніторингу. До основних ознак ефективної організації освітнього процесу в умовах відкритого інформаційно-освітнього середовища належать [5, с. 29]:

- відкритість середовища – студенти та викладачі є активними учасниками формування освітніх ресурсів та розвитку інформаційно-освітнього середовища;

- готовність учасників – формування потреби побудови індивідуальної навчальної траєкторії, позитивної мотивації до співпраці та роботі в команді, готовності до поширення результатів власної освітньої діяльності у відкритому доступі;

- моніторинг об'єктів та суб'єктів середовища – моніторинг якості створюваних ресурсів, організації доступу до них та ефективності їх використання, спостереження за діяльністю суб'єктів освітнього процесу, організація зворотного зв'язку та оцінювання.

Для ефективного підвищення якості освіти необхідно створити в закладах освіти smart – інформаційну систему, яка б мала ознаки раціоналізму:

- логістика в застосуванні інструментів різного рівня функціоналу – шлях від простого до складного;
- комфортні умови роботи (перехід на роботу із смартфонів з цілодобовим доступом, електронний документообіг);
- раціональне використання фінансових і людських ресурсів;
- постійне підвищення кваліфікації власного персоналу;
- еволюційний характер запровадження інновацій в освітній процес [6, с. 7].

Таке програмне забезпечення роботи викладача дає можливість реалізувати у закладах освіти змішане навчання. Також застосувати таке програмне забезпечення під час дистанційного, заочного навчання та підвищення кваліфікації.

Підсумовуючи зазначимо, що створювати та використовувати педагогічні програмні засоби вміє не кожен педагог. Проте, після набуття необхідних компетентностей такі засоби можна розробляти, самі педагогічні програмні продукти покращують засвоєння навчального матеріалу та стимулюватимуть зацікавленість в студентів до навчальних дисциплін.

Література

1. Усатюк Я. О. Проблеми створення і використання педагогічних програмних засобів [Електронний ресурс] / Я. О. Усатюк, Л. І. Поштарук. – 2015. – Режим доступу: https://informatika.udpu.edu.ua/?page_/id=2120.
2. Що таке Педагогічний Програмний Засіб (ППЗ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.znanius.com/3875.html>.
3. Самчинська Я. Б. просування й розповсюдження педагогічного програмного забезпечення на ринку України [Електронний ресурс] / Я. Б. Самчинська, М. О. Вінник // Інформаційні технології в освіті. – 2013. – Режим доступу: http://ite.kspu.edu/webfm_send477http://ite.kspu.edu/webfm_send/477.
4. Буйницька О. П. Структурно-функційна модель інформаційно-освітнього середовища університету / О. П. Буйницька // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2019. – С. 268–277.
5. Створення сучасного електронного курсу в системі MOODLE: навчальний посібник / Н. В. Морзе, О. П. Буйницька, Л. О. Варченко-Троценко. – Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О.А., 2016. – 232 с.
6. Інформаційна Smart-система забезпечення європейського рівня надання вищої освіти в педагогічному виші [Електронний ресурс] / А.Кудін, Т. Кудіна, О. Міненко, В. Бабич // Lviv Polytechnic National University Institutional Repository. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua>. – 2017. – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/39748/2/2017_Kudin_A-Informatsiina_SMART_systema_6-12.pdf.